

Nerkoon koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Voimassaoloaika: 2026-2029

1. Johdanto

Tämä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on osa Nerkoon koulun opetussuunnitelmaa ja toimintakulttuurin kehittämistä. Suunnitelma ohjaa koulun toimintaa siten, että kaikki oppilaat ja henkilöstön jäsenet kohdataan yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.

Suunnitelma toteuttaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) tavoitteita yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden edistämisestä.

Suunnitelman tavoitteena on:

- edistää sukupuolten tasa-arvoa
- ehkäistä syrjintää ja häirintää
- vahvistaa osallisuutta ja turvallista oppimisympäristöä
- tukea koulun toimintakulttuurin yhdenvertaisuutta ja inklusiivisuutta

Suunnitelma koskee koko kouluyhteisöä, ja sen toteuttamisesta vastaavat kaikki koulun aikuiset yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

2. Nykytilan kartoitus

Nykytilaa kartoitetaan säännöllisesti osana koulun itsearviointia ja lukuvuosisuunnittelua. Kartoituksen tavoitteena on tunnistaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen vahvuudet ja kehittämiskohteet.

Nykytilan arviointi perustuu seuraaviin aineistoihin:

- huoltajakysely (2026)
- 5.–6. luokkien oppilaskysely (2026)
- henkilöstön (0.–4. luokat) pedagogiset keskustelut (2026)

Kartoituksen tuloksia hyödynnetään koulun toiminnan kehittämisessä suunnitelmallisesti.

2.1 Keskeiset vahvuudet

Kyselyiden ja keskusteluiden perusteella koulun keskeisinä vahvuuksina ovat:

- oppilaiden kokemus koulun turvallisuudesta

- oppilaiden tasa-arvoinen kohtelu arjen tilanteissa
- oppilaiden mahdollisuus saada tukea koulun aikuisilta
- myönteinen kouluilmapiiri ja koulussa viihtyminen
- syrjinnän vähäinen esiintyminen

2.2 Havaitut kehittämiskohteet

Kartoituksen perusteella keskeisiä kehittämiskohteita ovat:

- oppilaiden valmiuksien vahvistaminen tuoda esiin huoliaan
- kiusaamisen ja epäasiallisen käytöksen ehkäiseminen
- fyysisen koskemattomuuden kunnioittaminen
- digitaalisen viestinnän vastuullinen käyttö
- sukupuolitietoisien toimintakulttuurin vahvistaminen
- yksinäisyyden ehkäiseminen ja ryhmäytyminen
- kiusaamistilanteisiin puuttumisen yhdenmukaisuus

3. Tavoitteet

Suunnitelmakauden tavoitteet perustuvat opetussuunnitelman arvoperustaan ja toimintakulttuurin periaatteisiin.

Tavoitteena on:

1. vahvistaa turvallista, kunnioittavaa ja hyväksyvää oppimisympäristöä
2. kehittää syrjimätöntä ja inklusiivista toimintakulttuuria
3. varmistaa kaikkien oppilaiden osallisuus ja tasavertaiset osallistumismahdollisuudet

4. Toimenpiteet

Toimenpiteet toteutetaan osana koulun pedagogista toimintaa, arjen vuorovaikutustilanteita sekä yhteisöllistä oppilashuoltoa.

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
Turvallinen oppimisympäristö	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen suunnitelmallinen opetus	Opettajat	Lukuvuosittain	Kyselyt ja pedagoginen arviointi
Turvallinen oppimisympäristö	Aikuisten aktiivinen ja ennakoiva läsnäolo	Koko henkilöstö	Jatkuva	Havainnointi
Inklusiivinen toimintakulttuuri	Monipuolisten ja sekoitettujen	Opettajat	Jatkuva	Tiimiarviointi

	ryhmätyötapojen käyttö			
Inklusiivinen toimintakulttuuri	Sukupuolitietoisien pedagogiikan kehittäminen	Opettajat	Lukuvuosittain	Kehityskeskustelut
Osallisuus	Ryhmäyttämisen vahvistaminen ja yksinäisyyden ehkäisy	Opettajat	Jatkuva	Oppilaspalaute
Osallisuus	Oppilaiden turvataitojen vahvistaminen	Opettajat	Lukuvuosittain	Kyselyt
Kiusaamisen ehkäisy	Yhteisesti sovittujen toimintamallien systemaattinen toteuttaminen	Koko henkilöstö	Jatkuva	Dokumentointi
Kiusaamisen ehkäisy	Johdonmukainen ja nopea puuttuminen	Koko henkilöstö	Välitön	Seuranta
Digitaalinen yhdenvertaisuus	Digitaalisen vuorovaikutuksen pelisääntöjen opettaminen	Opettajat	Lukuvuosittain	Oppilaspalaute

5. Kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisy

Kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisy on osa koulun toimintakulttuuria ja päivittäistä kasvatustyötä. Työtä tehdään ennakkoivasti sekä yhteisöllisesti että yksilötasolla.

Koulussa noudatetaan Lapinlahden kunnan kiusaamisen ja häirinnän vastaista toimintaohjetta kouluille. Kaikki aikuiset ovat velvollisia puuttumaan tilanteisiin viipymättä. Kiusaamista seurataan lisäksi KiVa-koulu -kyselyillä.

Toimintamalli

1. Tilanteen välitön tunnistaminen ja selvittäminen
1. Osapuolten kuuleminen
2. Huoltajien informointi
3. Sovittujen toimenpiteiden toteuttaminen ja seuranta

6. Osallisuus

Osallisuus toteutuu osana koulun toimintakulttuuria.

- Oppilaiden osallisuutta vahvistetaan oppilaskuntatoiminnan, luokkakeskustelujen ja arjen vuorovaikutuksen kautta
- Huoltajien osallistumista edistetään kyselyiden ja yhteistyön avulla

- Henkilöstö arvioi toimintaa säännöllisesti osana koulun kehittämistyötä

7. Sukupuolten tasa-arvo

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään osana opetusta ja toimintakulttuuria. Oppilaille tarjotaan yhtäläiset mahdollisuudet oppimiseen, osallistumiseen ja itsensä ilmaisemiseen. Opetuksessa kiinnitetään huomiota sukupuolitietoisuuteen ja vältetään stereotyyppisiä oletuksia.

8. Yhdenvertaisuus

Koulussa edistetään yhdenvertaisuutta kunnioittamalla jokaisen oppilaan yksilöllisyyttä, taustaa ja oikeutta turvalliseen oppimiseen. Oppilaita tuetaan heidän tarpeidensa mukaisesti ja toiminnassa huomioidaan moninaisuus.

9. Seuranta ja arviointi

Suunnitelman toteutumista seurataan osana koulun vuosittaista toimintaa ja itsearviointia.

Seurantakeinoja ovat:

- oppilas- ja huoltajakyselyt
- henkilöstön itsearviointi
- oppilaskunnan palaute

Tuloksia käsitellään henkilöstön kokouksissa ja niitä hyödynnetään lukuvuosisuunnittelussa. Suunnitelmaa päivitetään vähintään kolmen vuoden välein tai tarvittaessa useammin.